

Sárdi Fülöp Evezőstársakkal

Ez a kép a Poseidon Evezősklubban készült. Hatan evezősök vagyunk, én vagyok balról a harmadik, és a bal első egy újságíró, Groszman István.

1947-ben meghirdették a magyar borkereskedelem összpontosítását, nem államosítását, hanem összpontosítását. Mi, Steiner Lacival akkor már a borkereskedelemben elég tevékenyen foglalkoztunk, és én is beledolgoztam, kaptam rendes, komoly fizetést. És akkor megtalált engem a Szalai András, egy volt munkaszolgálatos kollégám, ő volt az ország legfőbb kommunista káderese. S mondta, hogy a pár nagy borkereskedő állami vagy szövetkezeti céget kellene összevonni, hogy a borászatot valahogy összpontosítsuk, és a szüretre fel tudjunk készülni, mert nem volt se szőlővásárló, se feldolgozó. Kért, hogy csináljak egy kis vázlatot arra, hogy hogy is képzelem én. A Sárdi Lacival összeültünk, és ezt a vázlatot elkészítettük. Beadtuk, és akkor még összejöttem a pártközpont illetékes gazdasági embereivel, még mondták, hogy ezt is kellene belevenni, azt is kellene belevenni. Csináltam egy nagy expozét, és ezt az expozét a párt gazdasági legfőbb bizottsága előtt kellett előadnom, amelynek az elnöke a Gerő Ernő volt. Azt hiszem, négy vagy öt expozé volt, és az enyémet fogadták el. És akkor azt mondta nekem a Vas Zoltán, hogy menjen oda a MASZOBSZ [Magyar Szövetkezeti Országos Borszövetség] székházába, ott van a Reichman, annak mondja meg, hogy menjen a fenébe, és vegye át a parancsnokságot. Az egy isten volt, ez a Reichman a borászati szakmában, ő volt a MASZOBSZ-nak az elnöke. Azt mondtam, Vas elvtárs, a Reichman az egy név! Na jól van, azt mondja, majd én megcsinálom. Fölvette a telefont, mondta Reichmannak: "Vas Zoltán vagyok, a Sárdi ott lesz magánál tizenöt perc múlva, maga átad mindent neki, és tűnjön el." Kész. Letette a kagylót. Én elmentem oda, és a Reichman azt mondta, hogy itt van a páncélszekrény kulcsa, a páncélszekrény üres. Átvettem. 1948 elejére áthúzódott, mire átvettem. Megjelent az újságban, hogy vezérigazgatói kinevezés, hogy én vagyok az ABOFORT, az Állami Borforgalmazási Részvénytársaság vezérigazgatója, tizenhatezer ember tartozott hozzám. Óriási nagy vállalkozás volt. A Gresham-palotába költöztem a Lánchíddal szemben, ott volt az irodám a második emeleten.

Jött utána az államosítás [lásd: államosítás Magyarországon], aminek a központi figurája volt az ABOFORT, illetve én, személyesen. De én csak úgy láttam megoldhatónak, ha a régi borkereskedőket bevonjuk, mert nekünk se szakmai képzettségünk, se helyünk, se tapasztalatunk, se eszközünk nem volt hozzá a borkereskedők nélkül. Úgy államosítottunk, hogy leltárral át kellett adniuk a raktáraikat, de ott maradhattak mint ügynök, és amit csináltak, azért kaptak jutalékot. Irtózatos támadást kaptam, hogy én a régi kapitalista borkereskedőket így támogatom. Steineréket is én államosítottam. Semmit nem szóltak, tudomásul vették. Laci is egy ügynök volt, az egyik legjobb ügynök, és kerestek egy csomó pénzt. Nekem például a fizetésem, ami miniszteri fizetés volt, akkor 3700 forint volt. De a Sárdi Laci 12-13-14-15 ezer forintokat kapott havonta jutalékként. Én azt mondtam, hogy megdolgozott érte, kapjon ennyit, de ezt irtóra megtámadták. Akkor már beléptem a pártba is. Mert nem volt információ. Hogy információ legyen, és valami karriert is csináljak, hogy a családomnak legyen valami, ahhoz nekem kellett az információ, és így adódott, és vitt a víz.

Az 1949-es szüretet is meg kellett csinálni. Én előkészítettem, megszerveztem. Rengeteget dolgoztam, éjjel-nappal azzal foglalkoztam. Mindent megcsináltam, az államtitkárral, a Vajdával bent voltam a minisztériumban, ő szignálta nekem azt a papirost, amit beadtam, hogy elfogadja mint koncepciót, és gratulált hozzá és minden, és mire a Földművelésügyi Minisztériumból gyalog átmentem a közelben lévő Gresham-palotába, az irodába, ott várt egy pasi, és mutatott egy papirost, hogy súlyos gyanúok miatt azonnal felfüggesztve. És a Vajda írta alá. Akitől jöttem. Az a papír már reggel óta ott várt, és a Vajda velem így tárgyalt. Mindent készen megkapott, aláírta és gratulált, és mire hazaértem, már ott várt engem ez. Soha nem derült ki, miért. De ellenem semmilyen fegyelmi eljárás nem volt. De így remegtem, hogy mikor fog az ÁVH elvinni.

Bejött egyszer hozzám egy evezőstársam a Gresham-palotába, a Groszman István, aki újságíró volt, s azt mondta: "Te, nekem az a feladatom, hogy rólad egy rossz cikket írnak, mondjál valamit, amit írhatok rólad." Kirúgtam. Harmadnapra megjelent egy cikk a "Szabad Nép"-ben főcímen, hogy Sárdi Fülöp a borkereskedő fia, és összepaktál a borkereskedőkkel, és hatalmas pénzeket juttat nekik, és egy beépített ember. Ő tudta, hogy nem vagyok a Steiner fia, de leírta, egyszerűen hazudott. De nem ezért rúgtak ki, ez már csak egy okozat volt.